

Łódź, 18 sierpnia 2026 r.

Adresat:

Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99
90-425 Łódź

PETYCJA

w sprawie działań konserwatorskich na rzecz ratowania willi Rudolfa Kellera w Łodzi

składana w interesie publicznym

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ust. 1–3 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach, działając w interesie publicznym, zwracam się do Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o podjęcie działań mieszczących się w zakresie jego kompetencji, służących zabezpieczeniu, zachowaniu i przywróceniu właściwego stanu willi Rudolfa Kellera w Łodzi oraz elementów jej zabytkowego zespołu.

Wnoszę o:

1. przeprowadzenie w możliwie najkrótszym terminie oględzin całego zabytkowego zespołu przy ul. Gdańskiej 49/53, obejmujących główny budynek, stróżówkę, bramę, ogrodzenie oraz bezpośrednie otoczenie, z wykonaniem aktualnej dokumentacji opisowej i fotograficznej;
2. sporządzenie albo zlecenie aktualnej oceny konserwatorskiej, ze wskazaniem elementów wymagających zabezpieczenia natychmiastowego, prac pilnych oraz działań możliwych do wykonania w dalszej kolejności;
3. zweryfikowanie wykonywania przez właściciela lub posiadacza obowiązków wynikających z przepisów o ochronie zabytków, a także stanu wykonania wcześniejszych zaleceń, decyzji, pozwoleń i innych rozstrzygnięć dotyczących obiektu;
4. zastosowanie — po stwierdzeniu przesłanek ustawowych — odpowiednich środków nadzoru konserwatorskiego, w tym wydanie zaleceń lub nakazów, określenie terminów wykonania prac, wszczęcie egzekucji albo podjęcie innych działań przewidzianych prawem;
5. uzgodnienie z organami nadzoru budowlanego wspólnego planu zabezpieczenia awaryjnego, obejmującego w szczególności ochronę konstrukcji i dachu, odprowadzanie wód, ochronę detalu architektonicznego, bezpieczeństwo pożarowe oraz zabezpieczenie przed dostępem osób nieuprawnionych — w zakresie, w jakim potrzeby te zostaną potwierdzone oględzinami;
6. ustalenie możliwych źródeł finansowania prac ratunkowych i konserwatorskich oraz przekazanie właścicielowi, Miastu Łódź i innym zainteresowanym podmiotom informacji o dostępnych instrumentach dotacyjnych;
7. objęcie obiektu okresowym monitoringiem konserwatorskim, z wyznaczeniem terminów kontroli wykonania zaleceń i udokumentowaniem wyników;
8. zainicjowanie spotkania roboczego z udziałem właściciela, Miasta Łodzi, organów nadzoru budowlanego, Narodowego Instytutu Dziedzictwa oraz organizacji społecznych zajmujących się ochroną zabytków, którego rezultatem będzie pisemny harmonogram działań.

Uzasadnienie

Willi Rudolfa Kellera, określana w urzędowej bazie Narodowego Instytutu Dziedzictwa również jako pałac Rudolfa Kellera, znajduje się przy ul. Gdańskiej 49/53 w Łodzi. Obiekt powstał w latach 1890–1891 według projektu Hilarego Majewskiego. Główny budynek figuruje w rejestrze zabytków pod

numerem A/299, natomiast stróżówka oraz frontowy odcinek ogrodzenia z bramą — pod numerem A/440.

Zabytek ten jest materialnym świadectwem rozwoju przemysłowej Łodzi, historii jej architektury oraz życia społecznego miasta. Utrata autentycznej substancji byłaby stratą nieodwracalną: rekonstrukcja może odtworzyć kształt, lecz nie przywróci wieku, materiału i historycznego świadectwa oryginału.

Nie przesądzam w tej petycji aktualnego stopnia zagrożenia obiektu, przyczyn ewentualnych uszkodzeń ani odpowiedzialności właściciela, posiadacza lub innych osób. Właśnie dlatego pierwszym krokiem powinny być urzędowe oględziny, udokumentowana ocena techniczna i konserwatorska¹ oraz wspólny plan działania. Ochrona zabytku wymaga równoczesnego uwzględnienia bezpieczeństwa budowlanego, zachowania substancji zabytkowej, finansowania oraz przyszłego sposobu użytkowania.

Wojewódzki konserwator zabytków jest organem najlepiej przygotowanym do ustalenia, jakie działania są konieczne dla zachowania autentycznej substancji i które prace mogą być wykonane bez szkody dla wartości zabytkowych. Z tego powodu oczekuję nie tylko reakcji na pojedyncze nieprawidłowości, lecz objęcia całego zespołu spójnym nadzorem konserwatorskim i wyznaczenia kolejności działań ratunkowych.

Nie wystarczy samo przekazywanie korespondencji między instytucjami. Potrzebny jest plan wskazujący podmioty odpowiedzialne, terminy, minimalny zakres robót zabezpieczających, źródła finansowania, sposób nadzoru oraz docelowy kierunek użytkowania zgodny z wartościami zabytku. Każdy miesiąc bez jednoznacznego gospodarza procesu ratunkowego może powiększać koszty przyszłych działań.

Dane identyfikacyjne obiektu przytoczone w petycji pochodzą wyłącznie z urzędowego wykazu zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa łódzkiego oraz z oficjalnej bazy Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Sposób zawiadomienia i przekazanie według właściwości

Proszę o pisemne zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji, wraz z uzasadnieniem, przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego na adres wskazany w nagłówku. Jeżeli całość albo część żądania nie mieści się w zakresie zadań lub kompetencji adresata, proszę o niezwłoczne przekazanie petycji właściwemu podmiotowi na podstawie art. 6 ustawy o petycjach oraz poinformowanie mnie o tym.

Odpis niniejszego dokumentu zostanie przekazany do wiadomości Stowarzyszenie Nurt.

Zastrzeżenie dotyczące danych osobowych

Nie wyrażam zgody, o której mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach, na publiczne udostępnianie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego mojego imienia i nazwiska, adresu zamieszkania ani innych danych osobowych. Proszę o anonimizację petycji oraz dokumentacji jej rozpatrywania przed publikacją lub innym publicznym udostępnieniem. Zastrzeżenie nie wyłącza przetwarzania danych w zakresie niezbędnym do rozpatrzenia petycji ani udostępnienia wymaganego bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

Do wiadomości:
Stowarzyszenie Nurt